

Bende Tamás

Tűnődés, fényben

(Juhász Attila: *nehézfény*. Napkút Kiadó, Budapest, 2011)

A fény nehéz. A látás is nehéz. És nehéz annak észrevétele, hogy valahonnan fény szűrődik. A valahonnan is nehéz. Meg persze a közlés kényszere, de a közlés is maga, ugyanúgy. Mert a költő végtére is lát, észrevesz. Majd pedig közöl. Látomásai és asszociációi önálló éltre kelnek. Hogy belőlük aztán új felismerések születhessenek. Immár másvalakiben.

Érdeklődő, a világra mérhetetlenül nyitott szerzőről árulkodnak a *nehézfény* versei. Bölcselkedő, filozofikus alkatról. Meg időnként túlzott ihletettségről. Vagy inkább: az ihletett állapot eltúlzott megjelenítéséről. Mindenesetre mintha az alkotó önmaga is tisztában lenne személyiségjegyeivel: „öszönlény / romantikus lovag / kiégett reménykedő / bölcs gyermekember / ismerkedem magammal” (*szórványok*). És ebben még valamiféle egészséges öniróniát is felfedezhetünk.

A kötetet olvasva feltűnő, hogy a beszélő mindig keres. Összefüggéseket, kapcsolódási pontokat, magyarázatokat. Ugyanis nem elégszik meg azzal, ami van, hanem az is izgatja, hogy miért pont így van, és miért nem máshogy. Aztán akár a fény, itt-ott átszivárog egy kis nem evilági, egy kis transzcendens, különböző szférák érnek össze, a dimenziók között átjáró nyílik „Magunk levetni végre / s fények között zuhanni // a testetlen szabadság / együtt s testet cserélve // Az ég megtart a percben / a föld azonban / érintésedre vágyik” (*Vissza az égbe*).

Így válik az olvasó is ennek az igazán sokirányú szemlélődő, tapasztaló folyamatnak a részesévé, amit persze minden esetben valamiféle rezdülés, benyomás indít el. Az egymásra találás élménye például, a társas létezés pillanatai, a ki tudja honnan előtűnő emlékek, vagy a befelé nézés/szuggerralás eredménye: a megdöbbenő önmegértés. Ezen benyomások mentén

szerveződnek a versciklusok, valamint az azokon belüli mikrociklusok (ezekből kötetrészenként 2-3). Az effajta szövegrendezés, kötetkompozíció azonban túl direktnek hat. És kissé indokolatlan is. Mert a mikrociklus-címek – annak ellenére, hogy van közöttük néhány frappáns, figyelemre méltó megoldás: *név-más*; *májusnovember* – több esetben túlmagyarázóak (pl.: *visszaható*

;

megszólítanak

). Nem igazán van szükség rájuk, hiszen a szövegek cikluson belüli sorrendje amúgy is kiadja azt az egyberendezettséget, amit a mikrociklus-címek még pluszban kimondanak. A kötetrészek (egyébiránt szép) íve, felépítése e nélkül az olvasói reflexióval kíméletlenül nem számoló szerkesztési technika nélkül is jól érzékelhető lenne. Csak hát ezt illetően jelen esetben nem az olvasóé a megtalálás öröme. Sajnos.

